

Sociālais darbs zinātņu nozaru saimē: kā nodrošināt autonomu attīstību?

Baiba Rivža, akadēmiķe

- Sociālā darbinieka loma un nozīme būtiski pieaug. To nosaka objektīvie un subjektīvie faktori.

Objektīvie faktori

- Deinstitutionalizācijas process
- Akcentu maiņa (no fokusa uz pabalstiem uz darbu ar sabiedrību)

Subjektīvie faktori

- Nedrošība par nākotni;
- Dzīves praktiskās puses trūkums jaunajā paaudzē;
- Sociālā darbinieka plašie uzdevumi – starpdisciplinārs speciālists – kritiski vērtēt situāciju.

Konfūcijs:

*«Trīs ceļi ved pie zināšanām –
pārdomu ceļš – pats cildenākais;
atdarināšanas ceļš –
visvieglākais; pieredzes ceļš –
pats rūgtākais.»*

Jaunā sociālā darba paradigma – sociālā kohēzija

- No šauras izpratnes uz darbu ar sabiedrību;
- Pēc krīzes laiks – lielo pārmaiņu laiks;
- Akcents uz izglītību;
- Labo piemēru nozīme;
- Pētniecības un prakses cieša sadarbība.

Piecu faktoru (Quintuple) Helix modelis

Public sector

Academic sector

NGO

Media

Private sector

Sociālajā darbā ietveras divas līnijas:

- Pirmā ir **Sociālā palīdzība** – darbs ar atsevišķām kopienu grupām, kurām nepieciešama īpaša materiālā, psiholoģiskā vai organizatoriskā palīdzība. Kad runā par sociālo darbu, tieši šo virzienu mēs uztveram vispirms.
- Šis virziens ir svarīgs, bet tas neizsmeļ visu sociālā darba apjomu.

Otra ir **sociālais darbs plašākā nozīmē.**

Tas ir darbs:

- 1/ **attīstot komunikāciju** starp novada/pilsētas pašvaldību un visu kopienu (iedzīvotāju kopumu dotajā teritorijā), kopienas atsevišķām grupām un pat atsevišķiem indivīdiem;
 - 2/**mobilizējot kopienas locekļus saliedētai rīcībai** aktivitātēs, kas vērstas uz novada/pilsētas prioritāro mērķu realizēšanu.
- Šis virziens sociālajā darbā varbūt pat ir nozīmīgāks par pirmo, jo **veicinot novada/pilsētas kompleksu attīstību**, tas samazina to cilvēku skaitu, kam nepieciešama sociālā palīdzība.

EKOSOC-LV programma

- EKOSOC-LV programmas ietvaros veiktais darbs apstiprina šo apgalvojumu. Kā uzskatāmu piemēru **Zemgales reģionā** var minēt **Iecavas novadu**, kur pašvaldības – kopienu prasmīgas izvērstas **sadarbības rezultātā** pat ekonomiskās krīzes (2009-2013) laikā notika **visstraujākais ekonomiskās aktivitātes pieaugums reģionā**.

EKOSOC-LV projekti:

1. Izpētīt Latvijas uzņēmumu konkurētspēju ārējos tirgos un sniegt priekšlikumus tās stiprināšanai.
2. Inovācijas un uzņēmējdarbības attīstība Latvijā atbilstoši viedās specializācijas stratēģijai.
3. Latvijas lauku un reģionālās attīstības procesi un iespējas zināšanu ekonomikas kontekstā.
4. Sabiedrības atjaunošana, samazinot depopulācijas riskus, veicinot tautas ataudzi un saiknes ar diasporu sekmīgai Latvijas tautsaimniecības transformācijai.
5. Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā.

EKOSOC-LV projekti:

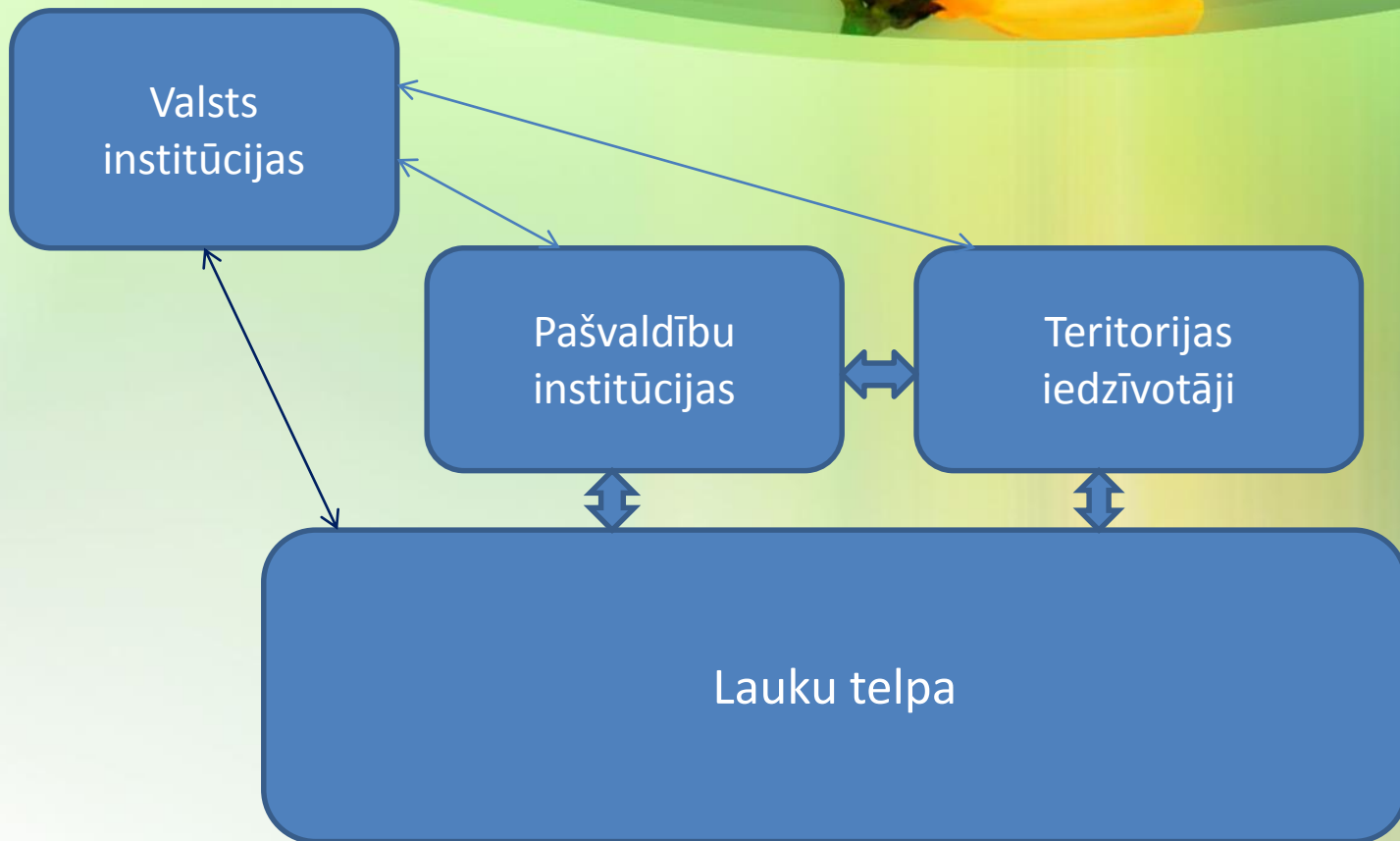
6. Sociālo un politisko transformāciju trajektorijas Latvijā pēckrīzes periodā.
7. Sabiedrības iesaiste sociālās inovācijas procesos Latvijas ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai.
8. Kultūrvides attīstības, vides daudzveidības saglabāšanas un urbanizācijas procesi Latvijas līdzsvarotas attīstības kontekstā.
9. Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu.
10. Ilgtspējīga tautsaimniecības transformācijas tiesiskā ietvara efektivitātes paaugstināšanas modeļa izstrāde.

Nākotnes uzdevumi:

- Radīt vidi, kas veido drošību par nākotni;
- Jaunu speciālistu sagatavošana;
- **Trešā līmeņa studijas;**
- Mūžizglītības kursi.

Kā rokās ir lauku dzīvotspēja?

Paldies par uzmanību!

Ziņojuma sagatavošanu atbalstīja VPP EKOSOC-LV
Tikai sadarbībā ir mūsu spēks!

